

การเขียนทับศัพท์

เลิศศิริ บวรภักดี*

วิธีการเขียนทับศัพท์ภาษาอังกฤษเป็นคำไทย ยังคงหลากหลายรูปแบบ แตกต่างกันในต่างสถาบันหรือแม้ในสถาบันเดียวกัน และแตกต่างกันในกลุ่มนักวิชาการโดยแนวคิดและอุดมการณ์. โดยที่ราชบัณฑิตยสถานเป็นหน่วยงานทางการที่กำหนดการใช้ภาษาของชาติ ซึ่งประชาชนคนไทยทั่วไปส่วนใหญ่ยึดถือเป็นหลักปฏิบัติ แต่ก็ยังมีบุคคลส่วนหนึ่งยึดมั่นถือมั่นต่อวิธีการปฏิบัติที่แตกต่างออกไป โดยความเห็นว่าเป็นรูปแบบปฏิบัติเหมาะสำหรับการใช้ในศาสตร์สาขาที่แตกต่างกัน คือใช้เป็นภาษาเฉพาะการ (jargon)^(๑).

หลักเกณฑ์การทับศัพท์ ของราชบัณฑิตยสถาน^(๒) ใช้การเขียนศัพท์ภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทยโดยวิธีถ่ายเสียงและถอดอักษร เช่น โครมาโทพลาซึม (chromatoplasm), เจสโซ (gesso), พอลิเมอร์ (polymer) ซึ่งอาศัยการถ่ายเสียงสระให้ถอดตามการออกเสียงในพจนานุกรมภาษาต่างประเทศ เพื่อให้ออกเสียงได้ถูกต้อง. ความเห็นของผู้เขียนและอีกหลายคน^(๓) การถ่ายเสียงหรือถอดเสียง (Transcription) ให้ถูกต้องเป็นเรื่องยาก เพราะไม่เพียงแต่ความยากในการถ่ายเสียงสระภาษาไทยให้ได้ถูกต้องแล้ว คำถ่ายทับศัพท์ที่ออกมาอาจมีรูปร่างวิกลหรือเสียงพิกล เช่น คำตัวอย่างคำแรก โครมาโทพลาซึม เมื่ออ่านออกเสียงตามเขียน ทั้งคนไทยและคนเทศ

คงฟังไม่รู้เรื่อง บุคคลบางกลุ่มจึงนิยมเขียนทับศัพท์แบบถอดหรือทับอักษร (alphabetic transliteration/anglicization)^(๔) โดยกำหนดอักษรแน่นอนเพื่อความตรงกันสม่ำเสมอ เช่น อักษร c คือ ซ โช้, k คือ ค คน, t คือ ท ทหาร, th คือ ธ ธง. การถ่ายอักษรจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถนึกถึงคำอักษรภาษาเดิมได้ถูกต้องแม่นยำ. แพทย์ส่วนใหญ่นิยมการถ่ายอักษร เพื่อป้องกันการถ่ายศัพท์กลับคืนสับสน เช่น ธิรอยด์ (thyroid) กับ ไทรอยด์ (tiroid)^(๕).

เอกสารอ้างอิง

๑. ประภา โสพจินดา นันทวรศิลป์. ภาษาเฉพาะการ. วารสารสารานุกรมมหาวิทยาลัยบูรพา ๒๕๕๐:๒:๓.
๒. หนังสือการประชุมเชิงปฏิบัติการ คณะกรรมการวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน ประจำปี ๒๕๕๒ เรื่องการบัญญัติศัพท์และการจัดทำพจนานุกรมศัพท์เฉพาะสาขาวิชา เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๒, หน้า ๑-๒.
๓. นิตยา กาญจนวรรณ. ตัวเขียนกับเสียงอ่าน. วารสารราชบัณฑิตยสถาน ๒๕๔๘:๓๐:๔๔๔-๕๘.
๔. สมชัย บวรภักดี. การเขียนทับศัพท์วิชาการ. วารสารราชบัณฑิตยสถาน ๒๕๔๕:๒๗:๕-๗.
๕. สมพล พงศ์ไทย, ก้องเกียรติ ภูมย์กันทราก. ศัพท์ภาษาไทยที่ยังสับสน. ธรรมศาสตร์เวชสาร ๒๕๕๒:๕:๕.

*คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ